

Kauniaisten yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelma 2015 - 2017

Kauniaisten kaupunki
Grankulla stad

KV hyväksynyt 15.12.2014 § 64

Sisällysluettelo

1. Ohjelman tarkoitus ja tavoitteet.....	2
2. Toimintaympäristö ja sen muutostekijät	2
2.1 Elinkeinorakenne	3
2.2 Työpaikat, työllisyys ja työpaikkaomavaraisuus	3
3. Yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelman painopistealueet ja toimenpide-ehdotukset	5
3.1 Yrittäjien ja kaupungin välinen toimiva yhteistyö.....	5
3.2 Monipuoliset lähipalvelut ja elinvoimainen keskusta-alue.....	7
3.3 Toimivat yritysneuvontapalvelut	8
3.4 Hankintayhteistyön kehittäminen	8
3.5 Inspiroiva yrittäjyyskasvatus ja nuorten työllisyys.....	9
3.6 Kaksikielisen katukuvan edistäminen	10
4. Seudullinen yhteistyö.....	11
5. Ohjelman päivitys ja seuranta.....	11
Liite 1: Kysely Kauniaisissa toimiville yrityksille	12
Liite 2: Kauniaisten yrittäjät ry:n lausunto yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelmasta	13

1. Ohjelman tarkoitus ja tavoitteet

Elinkeinopolitiikalla tarkoitetaan niiden toimenpiteiden kokonaisuutta, jolla kunta vaikuttaa omalta osaltaan yritys- ja yrittäjyyssympäristöön. Näihin tehtäviin sisältyvät mm. yritysten toimintaedellytysten luominen, niiden edistäminen ja niistä huolehtiminen. Hyvin hoidetulla elinkeinopolitiikalla tarkoitetaan myös kunnan eri toimialojen yhteistyötä kunnassa toimivien yritysten kanssa ja myönteisen elinkeinoilmaston rakentamista.

Elinkeinopoliittinen ohjelma 2015 - 2017 sisältää kunnan elinkeinorakenteen ja toimintaympäristön nykytilan ja sen muutostekijöiden kuvauksen. Ohjelmassa määritetään elinkeinopolitiikan painopistealueet sekä niitä koskevat tavoitteet ja toimenpiteet. Elinkeinopoliittinen ohjelma perustuu kunnan strategiaan ja se on valmisteltu yhteistyössä paikallisten yrittäjien sekä kaupungin eri toimialojen kanssa.

2. Toimintaympäristö ja sen muutostekijät

Kuntien toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa. Kuntien tehtävät ja palvelutuotanto on suuressa murroksessa. Toimintaympäristön muutostekijät edellyttävät toimintatapojen kehittämistä ja tehostamista. Lisäksi parhaillaan käynnissä olevilla kuntauudistushankkeilla tulee olemaan merkittävä vaikutus kaupungin toimintaympäristön kehittymiseen.

Kunta on yhtä aikaa asukkaidensa yhteisö, palvelujen järjestäjä sekä paikallisen ja alueellisen elinvoiman ylläpitäjä ja vahvistaja. Kokonaisuutena kunnan elinvoimaa voidaan tarkastella vetovoimaisen ympäristön, kilpailukykyisen yrityskantaan, osaamisen ja työvoiman saatavuuden, palvelujen, sosiaalisen pääoman ja yhteisöllisyyden sekä vahvan kuntatalouden näkökulmista.

Kuva 1: Kunnan elinvoiman kokonaisuus. Lähde: Sini Sallinen (toim.) Elinvoimainen kunta. Suomen Kuntaliitto. Helsinki 2011.

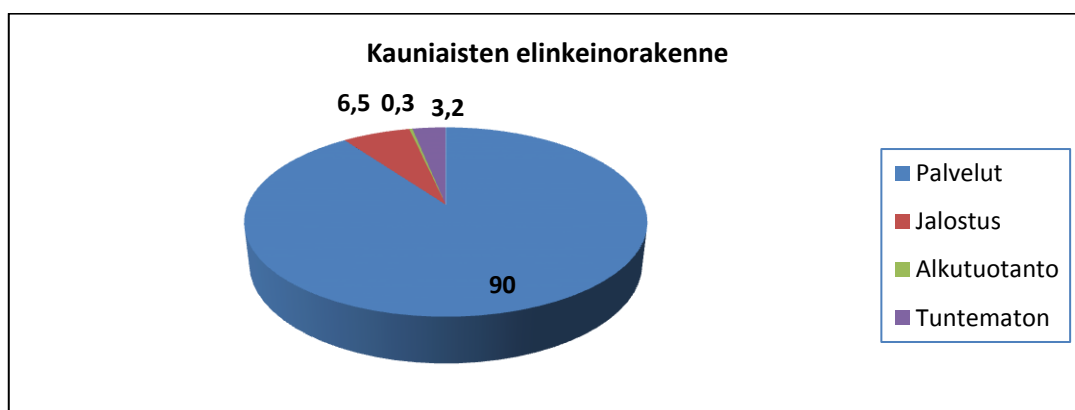
Kauniaisten visiona on olla tulevaisuuteen suuntautuva, kulttuuriperintöä kunnioittava, ihmisläheinen kaupunki, jonka viihtyisä ympäristö ja ajanmukaiset kaksikieliset palvelut edistävät yhteistä hyvinvointia. Kauniaisissa palvelut ovat lähellä ja helposti saavutettavissa elämän kaikissa vaiheissa. Kauniaisten 9 100 asukkaasta suomenkielisiä on 60,1 %, ruotsinkielisiä 35,9 % ja muunkielisiä 4,0 %. Kauniaisissa on

perinteisesti ollut vahva talous ja laadukkaat julkiset palvelut. Yhteisöllisyys toteutuu monilla mittareilla mitattuna hyvin.

Kauniaisten elinkeinopolitiikkaa määrittelevät omalta osaltaan myös kunnan koko ja sijainti. Kauniainen on pinta-alaltaan Suomen pienin, mutta väestötiheydeltään maan toiseksi tiheimmin asuttu kunta. Jo pelkästään kunnan fyysinen koko asettaa tietyt rajoitukset kaupungin mahdollisuuksiin tehdä elinkeinopolitiikkaa. Kauniaisten elinkeinopolitiikka on kuitenkin nähtävä osana laajempaa kokonaisuutta: kunta on osa Helsingin seutua - metropolialuetta, joka on talouden, kulttuurin ja tieteen keskus Suomessa. Metropolialue on Suomen suurin yritystoiminnan keskus ja sillä on merkittävä rooli koko maan kansantaloudessa ja työllisyydessä. Seudulla asuu neljännes maan väestöstä, syntyy lähes 44 % koko maan yritysten liikevaihdosta ja työskentelee 33 % henkilöstöstä. Yrityssektori tarjoaa kolme seudun neljästä työpaikasta.

2.1 Elinkeinorakenne

Kauniaisten elinkeinorakenne on kovin palveluvoittoista, sillä 90 % työpaikoista on palvelujen alalla. Yritystoimipaikkojen lukumäärä oli 479 vuonna 2014. Vuoden 2014 aikana (tammi-elokuu) Kauniaisiin on rekisteröity 43 uutta yritystä. Yritystoiminnan on samaan aikaan päättänyt 12 yritystä. Kauniaislaiset yritykset ovat keskimäärin pieniä, joille yhteistyö alueen muiden toimijoiden kanssa on erittäin tärkeää.

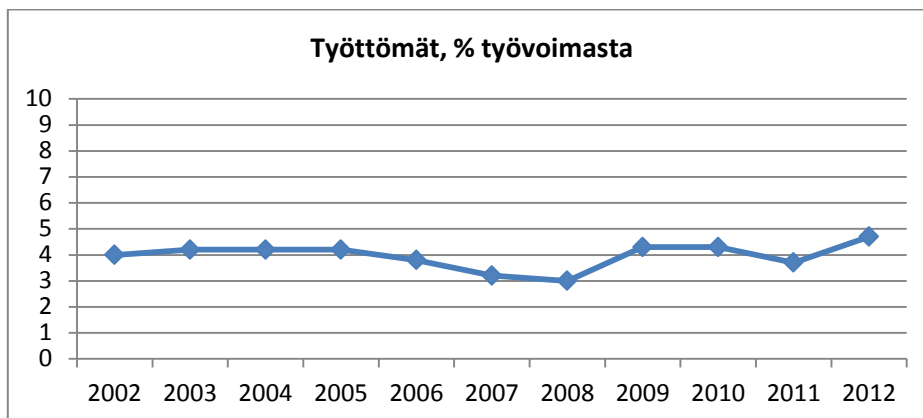
Kuva 2: Kauniaisten elinkeinorakenne. Lähde: Tilastokeskus.

2.2 Työpaikat, työllisyys ja työpaikkaomavaraisuus

Kauniaisten työllisestä työvoimasta noin 20 prosenttia työskentelee Kauniaisissa. Kauniaisten suurin työnantaja on Kauniaisten kaupunki, jonka palveluksessa on noin 700 henkilöä. Muut suuret työnantajat ovat Kaunialan sotavammassairaala, Työväen Akatemia ja Suomen Raamattuopisto.

Kauniaisten laskennallinen työpaikkaomavaraisuus on noin 60 %. Työpaikkaomavaraisuus on pysynyt viimeiset vuodet lähes muuttumattomana 58 – 63 % välissä. Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkävien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Työikäistä työvoimaa Kauniaisissa on yhteensä 3950 henkeä.

Kauniaisten työttömyysprosentti on verrattain pieni. Kauniaisten työttömyysaste toukokuussa 2014 6,3 % työllisestä työvoimasta kun se vuoden 2013 toukokuussa oli 5,4 %. Työttöminä toukokuussa 2014 oli 249 Kauniaislaista. Kauniaislaisten työttömyys on tilastojen valossa seurannut valtakunnan yleistä kehitystä. Laskusuhdanteessa työttömyys on kasvanut.

Kuva 4: Työttömät, % työvoimasta vuosina 2002–2012. Lähde: Tilastokeskus.

Myös nuorisotyöttömyys on suhdannekehityksen johdosta kasvanut Kauniaisissa. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä oli toukokuussa 2014 22, kun vastaava luku vuosi aikaisemmin oli 16. Prosentissa nuorisotyöttömyys Kauniaisissa oli toukokuussa 2014 5,8 % kun vastaavasti Uudellamaalla se oli 9,4 % ja koko maassa 14 %. Kaikki perusopetuksen lopettaneet Kauniaisissa kotikunnasta riippumatta saivat opinto- tai työpaikan tai vastaavan sekä vuonna 2014 ja 2013. (TEM)

2.3 Kauniaisten yrittäjyys- ja elinkeinoilmapiiri

Suomen Yrittäjät tekee kahden vuoden välein Elinkeinopolitiikan mittaristokyselyn, jonka avulla kartoitetaan kuntien elinkeinopolitiikan tila ja pyritään löytämään kehittämistä vaativat osa-alueet. Viimeksi kysely tehtiin vuonna 2014. Kauniaisten sijoitus kyselyssä oli 22. kaikkiaan 207 kunnasta. Pääkaupunkiseudun kunnista Kauniainen sijoittui parhaiten kyselyssä. Kokonaisarvosana Kauniaisten elinkeinopolitiikasta oli 7,5. Kauniaisten tuloksissa eniten kehitettävää katsottiin olevan päätöksenteon yrittäjälähtöisyydessä sekä seudullisessa toiminnassa.

	<i>Elinkeinopolitiikka ja resurssit</i>	<i>Päätöksenteon yrittäjälähtöisyys</i>	<i>Viestintä ja tiedottaminen</i>	<i>Koulutus ja osaaminen</i>	<i>Hankintapolitiikka</i>	<i>Kuntapalvelut ja infrastruktuuri</i>	<i>Seudullisen kehittämissyhtiön tms. toiminta</i>	Kokonaisarvosana elinkeinopolitiikasta
Kauniainen	7,4	6,8	7,8	7,8	7,6	7,2	6,8	7,5

Kuva 5: Kauniaisten kokonaisarvosana elinkeinopolitiikasta. Lähde: Elinkeinopoliittinen mittaristo 2014. Suomen Yrittäjät.

Lisäksi Kaupunki kartoitti kesäkuussa 2014 omalla kyselyllä Kauniaisissa toimivien yritysten mielipiteitä siitä, miten kaupunki voisi kehittää ja parantaa toimintaansa yritysten näkökulmasta. Kyselyyn saatiin vastauksia 23 kpl. Kyselylomake on tämän ohjelman **liitteenä 1**.

Noin puolet vastaajista arvioi Kauniaisten yrittäjyysilmapiiriä hyväksi tai erittäin hyväksi. Keskinäiseksi ilmapiiriä luonnehti noin 40 % vastaajista.

Miten arvoisitte Kauniaisten yrittäjyysilmapiiriä (asteikko 1-5)?

	Vastaus	Lukumäärä	Prosentti	20%	40%	60%	80%	100%
1.	1=erittäin huono	0	0,00%					
2.	2	1	4,35%					
3.	3	10	43,48%					
4.	4	10	43,48%					
5.	5=erittäin hyvä	2	8,70%					
	Yhteensä	23	100%					

Kuva 6: Kauniaislaisten yrittäjien arvio Kauniaisten yrittäjyysilmapiiristä.

Lähde: Kysely Kauniaisissa toimiville yrityksille 2014.

3. Yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelman painopistealueet ja toimenpide-ehdotukset

Yrityksille houkutteleva Kauniainen lisää kunnan elinvoimaisuutta. Kaupunki haluaa panostaa palveluhenkisytyteen, ennakkointiin ja entistä nopeampaan reagointiin yritysten tarpeisiin. Toimintatapojen muutokseen ja yrityslähtöisempään ajattelutapaan ei välttämättä tarvita merkittäviä taloudellisia panostuksia. Vuosille 2014 – 2017 laaditun Kauniaisten elinkeinopoliittisen ohjelman painopistealueet ovat:

- yrittäjien ja kaupungin toimiva yhteistyö
- monipuoliset lähipalvelut ja elinvoimainen keskusta-alue
- toimivat yritysneuvontapalvelut
- hankintayhteistyön edistäminen
- inspiroiva yrittäjyyskasvatus ja nuorten työllisyys
- kaksikielisen katukuvan edistäminen
- seudullinen elinkeinoyhteistyö

3.1 Yrittäjien ja kaupungin välinen toimiva yhteistyö

Keskeinen tavoite yrittäjien näkökulmasta on, että jokaisen kunnan toiminta on yrittäjälähtöistä ja elinkeinopoliittikka on huomioitu kaikessa toiminnassa. Kaupungin tekemässä kyselyssä yrittäjät arvioivat

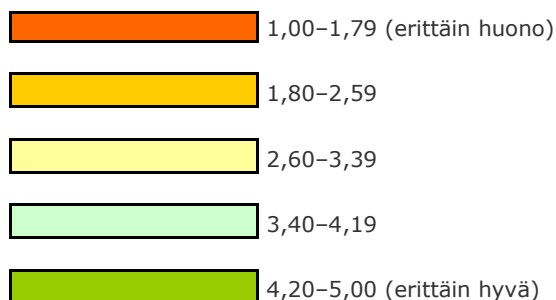
yritystoiminnan edellytyksiä Kauniaisissa. Alla oleva keskiarvotaulukko osoittaa, että erityisesti yritysten toimitilojen saatavuudessa, kaupungin julkisten hankintojen kilpailuttamisessa, kaavoituksessa sekä kaupungin ja yritysten välisen yhteistyön syventämisessä on kehittämisen varaa.

KYSELY KAUNIAISSA TOIMIVILLE YRITYKSILLE 2014

Keskiarvotaulukko

N=23

	Kaikki vastaajat
	N=23
Miten hyvin tai huonosti seuraavat asiat on toteutettu Kauniaisten yritystoiminnan kannalta (asteikko 1-5)?	2,67
kaavoitus yritystoiminnan kannalta	2,61
liikenne ja yhteydet	3,17
toimitilojen saatavuus	2,35
julkiset hankinnat ja niiden kilpailuttaminen	2,59
tyytyväisyys edellä mainittuihin asioihin kokonaisuutena	2,64
Miten hyvin tai huonosti seuraavat asiat toimivat yrityksen näkökulmasta Kauniaisissa (asteikko 1-5)?	3,07
päätöksentekoprosessin toimivuus	3
verkostoitumisen edistäminen paikallisesti	3,22
kaupungin viestintä ja tiedottaminen	3,13
kaupungin ja yrityksen välinen yhteistyö	2,95
aloittelevan yrittäjän neuvontapalvelut (Yritys Espoo)	3
tyytyväisyys edellä mainittuihin asioihin kokonaisuutena	3,09
Yhteenveto	2,94

Kuva 7: Miten hyvin tai huonosti seuraava asiat on toteutettu/toimivat Kauniaisissa yritystoiminnan kannalta. Lähde: Kysely Kauniaisissa toimiville yrityksille 2014.

Kontaktiryhmä toimii yhteistyöelimenä

Kauniaisten Yrittäjät Ry:n – Grankulla Företagare rf:n ja kaupungin välisenä yhteistyöelimenä on jo pitkään toiminut kontaktiryhmä, joka tapaa säännöllisin väliajoin. Säännöllinen yhteistoiminta mahdollistaa valtakunnallistenkin asioiden yhteisen valmistelutyön ja lausuntojen antamisen sekä kaupungin suunnitteleminen yrittäjyyttä koskeviin päätöksiin osallistumisen jo valmisteluvaiheessa ja viime kädessä elinkeinotoimintaan liittyvistä suunnittelemissa sopimisen.

Kauniaislaiset yritykset ovat keskimäärin pieniä, joille yhteistyö alueen toimijoiden kanssa on erittäin tärkeää. Kauniaisten vahvuutena yritysten kannalta on turvallisuus, asiakkaiden paikkakuntauskollisuus, hyvät liikenneyhteydet ja metropolialueen potentiaaliset markkinat.

Kaupungin tekemän kyselyn mukaan 70 % katsoo, että kaupungin kanssa on helppo asioida yritystoimintaa koskevissa asioissa. Kolmasosa katsoo, että asiointi ei toimi. Syyksi mainitaan mm. byrokraattisuus, asiat etenevät liian hitaasti, eikä aina tiedetä vastuutahoa.

Kaupungilta toivotaan mm. seuraavia toimenpiteitä yhteistyön kehittämiseksi:

- Enemmän yrittäjien ja kaupungin yhteisiä tapaamisia useilla eri foorumeilla (teematapaamisia, yritysillat etc.)
- Keskusta-alueen elävöittäminen tapahtumilla
- Monipuolisempaa yritys- ja palvelutarjontaa kaupunkiin
- Markkinointia lähialueille kaupungin ja yrittäjien tarjoamista palveluista
- Yrittäjätalo Kauniaisiin

Tavoitteet	Toimenpiteet
Yrittäjien ja kaupungin välisiä yhteistyön muotoja kehitetään	Kaupunki, kaupungissa toimivat yrittäjät ja yrittäjyhdistys jatkavat säännöllisten tapaamisten järjestämistä eri foorumeilla. Yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelman painopistealueista johdetut tavoitteet otetaan osaksi talousarvioprosessin toiminnallisia tavoitteita ohjelmakaudella.
Yrittäjyyden edistäminen ja elinkeinopolitiikka näkyy kunnan päätöksenteossa	Elinkeinopolitiikan/yritystoiminnan kannalta relevanteissa kysymyksissä kaupunki pyytää yrittäjyhdistykseltä lausuntoja.
Monipuolisten lähipalvelujen tarjoaminen kuntalaisille	Pyritään edistämään monipuolisten lähipalveluiden saatavuutta

3.2 Monipuoliset lähipalvelut ja elinvoimainen keskusta-alue

Kauniaisten keskusta-alue on kaupunkirakenteen kehittämisen tärkein kohde. Elinvoimainen keskusta on kaikkien etu, jossa asuminen, työnteko ja palvelut muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden. Kaupungin keskustan uudelleen rakentamisella ja jatkosuunnittelulla on ratkaiseva merkitys paitsi kaupunkikuvalle myös kaupungissa tarjolla olevan palveluvarustuksen ja sen tason parantamiseksi. Tavoitteena on toimiva ja monipuolinen lähipalvelukeskusta, joka lähinnä palvelee kunnan omia asukkaita ja heidän tarpeitaan.

Kaupungin tekemän yrittäjäkyselyn mukaan paikalliset yrittäjät ovat huolestuneita ennen kaikkea liiketilojen huonosta käyttöasteesta. Ongelmana on, ettei keskustan tilojen koko ja vuokratason muodostama yhtälö nykyisellään toimi, mikä johtaa liiketilojen tyhjenemiseen. Yrittäjät toivovatkin kaupungilta seuraavia toimenpiteitä keskusta-alueen kehittämiseksi:

- Keskustan rakentamisen loppuunsaattaminen
- Kauppakeskuksen toimivuuden kehittäminen nykyistä enemmän kauppakeskusmaisemmaksi
- Kohtuuhintaisia, pienempiä toimitiloja yrittäjille
- Torialueen ja -myynnin kehittäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet
Keskustan elinvoimaisuuden varmistaminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Keskustan rakentamisen loppuunsaattaminen 2. Keskusta-aukion ja muiden keskustan yleisten alueiden ja tilojen elävöittäminen kaupungin ja yrittäjien yhteistyönä 3. Kaupunki pyrkii kuitenkin käytettävissä olevin keinoin (mm. maankäytöllä ja markkinoinnilla) vaikuttamaan myönteisesti yritysten sijoittumiseen.

Kaupunki ei pääsääntöisesti omista liiketiloja eikä siis toimi vuokranantajana. Kauppakeskuksen ja olemassa olevien liiketilojen kehittäminen sekä liiketilojen vuokratasot ovat ensisijaisesti kiinteistön omistajien asia, eikä kaupungilla ole toimivaltaa niiden osalta. Kaupunki pyrkii kuitenkin käytettävissä olevin keinoin (mm. maankäytöllä) vaikuttamaan myönteisesti yritysten sijoittumiseen.

3.3 Toimivat yritysneuvontapalvelut

Kauniaisissa ei ole omaa yritysneuvontapalvelupistettä, vaan neuvontapalvelut hoidetaan yhteistyössä YritysEspoon kanssa. YritysEspoo palvelee omaa yritystä suunnittelevia kaikissa perustamiseen liittyvissä asioissa ja auttaa myös toimivia yrityksiä mm. toiminnan kehittämisen, rahoituksen ja omistajanvaihdoksen kysymyksissä. Toimintaa rahoittaa Espoo, Kirkkonummi ja Kauniainen.

YritysEspoota hallinnoi Espoon Seudun Uusyrityskeskus ry. Kauniaislaisten asiakaskäyntien määrä on ollut viime vuosina kasvussa ja vuonna 2013 asiakaskäyntejä oli noin 30. Kaupungin tekemästä yrityskyselystä ilmenee, että YritysEspoon toimintaan ollaan tyytyväisiä.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Omaa yritystä suunnittelevat ja toimivat yritykset ovat tietoisia YritysEspoon palveluista ja osaavat hyödyntää niitä	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yritysneuvontapalveluista tiedottamista tehostetaan 2. YritysEspoo vierailee säännöllisesti yrittäjien ja kaupungin tapaamisissa 3. Kehitetään yhdessä YritysEspoon ja yrittäjähdistyksen kanssa mahdollisuutta tarjota yritysneuvontapalveluita Kauniaisissa.

3.4 Hankintayhteistyön kehittäminen

Kauniaisten kaupungin hankintamenettelyssä noudatetaan julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä, kaupungin toimintaa säätelevää muuta lainsäädäntöä, kaupungin hallintosääntöä, sisäisen valvonnan ohjeita sekä Kauniaisten kaupungin hankintaohjetta. Hankinnoissa noudatetaan avoimuuden, tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden periaatetta. Hankintalain kynnysarvot ylittävistä tarjouskilpailuista tehdään hankintailmoitukset hankintalain mukaisesti Hilma-ilmoituskanavaan ja tarjouspyynnöt julkaistaan kaupungin kotisivuilla.

Paikallisten yritysten mahdollisuuksia osallistua tarjouskilpailuihin pyritään parantamaan mm. tehostamalla pienhankinnoista tiedottamista. Jatkossa kaupungin ajankohtaisista pienhankinnoista tiedotetaan paikallisille yrityksille yrittäjähdistyksen kautta.

Kaupunki kehittää hankintatoimeaan ja tutkii mahdollisuutta toteuttaa innovatiivisia hankintoja joilla uudistetaan palveluita ja parannetaan tuottavuutta.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Paikallisten yritysten edellytyksiä osallistua tarjouskilpailuihin parannetaan	1. Kauniaisten kaupungin pienhankinnoista tiedottamista paikallisille yrittäjille parannetaan. 2. Tutkitaan mahdollisuutta ottaa käyttöön pienhankintaportaali

3.5 Inspiroiva yrittäjyyskasvatus ja nuorten työllisyys

Suomen Yrittäjien arvion mukaan Suomessa jopa 50 000 yrittäjää luopuu liiketoiminnasta lähivuosien aikana. Yrittäjyys on oltava houkutteleva uravaihtoehto suomalaisille nuorille.

Yrittäjyyskasvatuksen tavoitteena on mm. myönteisen yrittäjyyskulttuurin ja asenneilmapiirin sekä uusien toimintatapojen kehittäminen. Koulutuksen ja kasvatuksen tehtävä on tukea yrittäjyyden kehittymistä toimintatavaksi, jossa asenne, tahto ja halu toimia yhdistyvät tietoihin ja osaamiseen. Toimintatapojen kehittäminen liittyy mm. uuden yritystoiminnan käynnistämiseen sekä innovaatiotoiminnan edistämiseen, toimivien yrittäjien ja heidän yritystensä toimintatapojen kehittämiseen sekä sukupolvenvaihdojen tukemiseen. Yrittäjämäinen toimintatapa on vaikuttamista, osallistumista ja demokraattisuuteen kasvattamista. Yrittäjyyskasvatuspalveluiden suunnittelussa ja toteuttamisessa tarvitaan yrittäjien ja kunnan – ennen kaikkea koulujen – yhteistyötä ja verkostoitumista.

Perusopetuksen uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2016. Uudistamisessa kansallisella tasolla korostuu työelämässä tarvittava osaaminen ja yrittäjyys. Oppilaiden tulee esimerkiksi perusopetuksessa saada yleisiä valmiuksia, jotka edistävät kiinnostusta ja myönteistä asennetta työtä ja työelämää kohtaan. Koulutyö järjestetään niin, että oppilaat voivat kartuttaa työelämäntuntemustaan ja työskentelytaitojaan. Oppilaita ohjataan tuntemaan lähiympäristön yhteiskunnallisia ja taloudellisia rakenteita ja toimintatapoja. Perusopetuksen aikana jokainen oppilas tutustuu työelämäänsä ja saa kokemuksia työnteosta sekä yhteistyöstä myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kauniaisten suomenkielinen ja ruotsinkielinen opetustoimi osallistuvat syksystä 2014 alkaen Koululaisten Yrityskylä 2014 – 2017 -opintokokonaisuuteen. Espoossa toimivassa Yrityskylässä kuudesluokkalaisten pääsevät tutustumaan työelämäänsä, yrittäjyyteen ja yhteiskuntaan. Yrityskylän keskiössä ovat aktiivinen kansalaisuus, yhteiskunnallinen orientaatio sekä demokratia- ja kuluttajakasvatus. Yrityskylä on palkittu oppimisympäristö ja käytössä monin paikoin Suomessa.

Kauniainen toteuttaa nuorisotakuun velvoitteita vuonna 2013 hyväksytyin nuorisotakuumallin mukaan. Mallissa tehdään yhteistyötä järjestöjen ja yritysten kanssa. Tavoitteena on että paikalliset yritykset näkyvät koulun opetuksessa. Lisäksi kaupungin sivujen alle on luotu sivusto, josta löytyvät paikalliset yrittäjät, jotka pystyvät tarjoamaan TET-paikkoja koululaisille.

Tavoitteet	Toimenpiteet
1. Myönteisen yrittäjyyskulttuurin ja asenneilmapiirin sekä uusien toimintatapojen kehittäminen.	1.1 uusissa paikallisissa opetussuunnitelmissa painotetaan yrittäjyyttä ja kehitetään malleja koulujen ja yritysten yhteistyössä yrittäjyyskasvatuksen toteuttamiseksi
	1.2 Yrittäjähdistys tekee yhteistyötä koulun kanssa yrittäjäkoulutuksen toteuttamiseksi
	1.3 Kauniaisten opetustoimet osallistuvat Koululaisten Yrityskylä -opintokokonaisuuteen
	1.4 Yritysvierailuilla kannustetaan nuoria yrittäjyyteen
2. Nuorten työllisyyttä edistetään	2.1. Nuorisotakuumallia kehitetään edelleen yhteistyössä yrittäjien kanssa
	2.2 Kesätyösetelikäytäntö jatkuu

3.6 Kaksikielisen katukuvan edistäminen

Kauniaisten yritysten viestimä katukuva on tällä hetkellä suurelta osin suomenkielinen: suurin osa yritysten käyttämistä kaupallisista kylteistä ja mainoksista on ainoastaan suomen kielellä. Keväällä 2014 Kauniaisissa tehdyn kyselytutkimuksen¹ mukaan kuntalaiset katsovat, että yksityisen sektorin viestintä näkyy katukuvassa pääosin suomeksi. Kuntalaisten mielestä paras vaihtoehto olisi, jos kaupungissa olevat kaupalliset kyltit olisivat joko kolmella kielellä (suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi) tai kahdella kielellä (suomeksi ja ruotsiksi).

Kauniainen on kaksikielinen kaupunki, jossa sekä suomen- että ruotsinkielisen kulttuurin vaikutus näkyy vahvasti kuntalaisten arjessa. Kauniaisten 9 100 asukkaasta suomenkielisiä on 60,1 %, ruotsinkielisiä 35,9 % ja muunkielisiä 4,0 %. Kielilain mukaan kaksikielisessä kunnassa on kilpien, liikennemerkkien ja muiden yleisölle suunnattujen vastaavien opasteiden tekstien oltava suomen- ja ruotsinkielisiä. Julkisten kylttien osalta tämä toteutuu hyvin. Yksityiset kyltit ja muut mainokset puolestaan ovat pääosin vain suomen kielellä. Kielilaki ei kuitenkaan velvoita yksityisiä yrityksiä kaksikielisten opasteiden/mainosten käyttöön.

Yleisesti voidaan todeta, että Suomesta on tulossa yhä enemmän monikielinen yhteiskunta. Vieraskielisiä on koko väestöstä 4,9 % ja Uudellamaalla osuus on 9,3 %. Kauniaisissa vieraskielisiä on noin 4 %. Kauniaisten suurimmat vieraskieliset ryhmät ovat eesti, englanti, venäjä, persia ja saksa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Kaupungin kaksikielisyys huomioidaan katukuvassa	Kaupunki pyrkii edistämään kaksikielistä katukuvaa

¹ Kielet Kauniaisten katukuvassa kyselytutkimus kuntalaisille keväällä 2014. Väinö Syrjälä, väitöskirjantekijä, pohjoismaiset kielet, Helsingin yliopisto.

4. Seudullinen yhteistyö

Kauniainen osallistuu pääkaupunkiseudun yhteisen elinkeinopoliittisen strategian laadintaan ja toteuttamiseen. Lisäksi Kauniainen on osakkaana Greater Helsinki Promotion elinkeinoyhtiössä, jonka tehtävänä on hakea pääkaupunkiseudulle erityisesti ulkomaisomisteisten yritysten tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintoja, ulkomaisia pääomasijoituksia seudun kasvuyrityksiin sekä kansainvälisiä liiketoimintoja, jotka hyödyntävät seudun hyviä liikenneyhteyksiä.

Elinvoimainen metropoli- kilpailukykystrategia

Helsingin seudun 14 kunnan yhteistyönä on valmisteltu metropolialueen kilpailukykystrategia Elinvoimainen metropoli: tulevaisuudentekijät 2025. Kilpailukykystrategian tavoitteena ja missiona on kansainvälisesti kilpailukykyinen innovatiivisen liiketoiminnan ja hyvin elämisen metropolialue. Strategiatyön lähtökohtina ovat yritystoiminnan kasvu sekä asukkaiden hyvinvoinnista huolehtiminen. Tavoitteena on kehittää metropolialuetta kokonaisuutena ja kuntien yhteistyönä. Metropolialueen kilpailukykystrategia toimii perustana valtion ja metropolialueen kaupunkien yhteistyölle alueen kilpailukykyyn kehittämiseksi. Yhteistyön välineitä ovat metropolialuetta koskevat hallitusohjelmataavoitteet, metropolialueen ja valtion välille solmittava kasvusopimus sekä vuonna 2014 käynnistynyt Innovatiiviset kaupungit -ohjelma (INKA).

Muu seudullinen yhteistyö

Kauniainen on myös mukana seudullisessa yritysneuvonnassa ja yrityskasvatuksessa tukemalla YritysEspoota ja Koululaisten Yrityskylää.

Kauniainen tukee seudullista elinkeinotoimintaa seuraavasti (tilanne vuonna 2014):

Greater Helsinki Promotion (Kauniaisten osuus)	55 000 euroa
Espoon seudun uusyrityskeskus ry/YritysEspoo (jäsenmaksu)	4 500 euroa
YritysEspoo (toiminta-avustus)	5 600 euroa
<u>Koululaisten Yrityskylä Espoo</u>	<u>4 000 euroa</u>
Yhteensä	69 100 euroa

5. Ohjelman päivitys ja seuranta

Kauniaisten elinkeinopoliittinen ohjelma on laadittu vuosille 2015 – 2017 ja se päivitetään kerran valtuustokaudessa. Sen toteutumista seurataan osana talousarvion toteutumisen seurantaa.

Liite 1

Tällä kyselyllä kartoitamme Kauniaisissa toimivien yritysten mielipiteitä siitä, miten kaupunki voisi kehittää ja parantaa toimintaansa yritysten näkökulmasta. Kyselyn tuloksia hyödynnetään mm. kaupungin ja yritysten välisen yhteistyön kehittämisessä sekä Kauniaisten elinkeinopoliittisen ohjelman valmistelussa. Kyselyn vastausaika on 5. – 22.6.2014. Kiitos osallistumisesta!

1=erittäin huono   5=erittäin hyvä

1. Miten arvioisitte Kauniaisten yritysilmapiiriä? (Asteikko 1-5)
2. Mitä palveluja tai toimintatapoja Kauniaisten tulisi tarjota yrittäjille?
3. Miten hyvin tai huonosti seuraavat asiat on toteutettu Kauniaisten yritystoiminnan kannalta? (Asteikko 1-5)
  - kaavoitus yritystoiminnan kannalta
  - liikenne ja yhteydet
  - toimitilojen saatavuus
  - julkiset hankinnat ja niiden kilpailutus

Tyytyväisyys edellä mainittuihin asioihin kokonaisuutena (asteikko 1-5):

4. Miten hyvin tai huonosti seuraavat asiat toimivat yrityksen näkökulmasta Kauniaisissa? (Asteikko 1-5)
  - päätöksentekoprosessin toimivuus
  - verkostoitumisen edistäminen paikallisesti
  - kaupungin viestintä ja tiedottaminen
  - kaupungin ja yrityksen välinen yhteistyö
  - aloittelevan yrittäjän neuvontapalvelut (YritysEspoo)

Tyytyväisyys edellä mainittuihin asioihin kokonaisuutena (asteikko 1-5):

5. Onko kaupungin kanssa helppo asioida yritystoimintaa koskeissa asioissa?
Kyllä___ Ei___ Miksi ei?
6. Millaisiin asioihin Kauniaisten tulisi panostaa, jotta Kauniaisissa olisi mahdollisimman hyvät toimintaedellytykset yritystoiminnalle?
7. Muita ehdotuksia kaupungin elinkeinotoiminnan kehittämiseksi

Kauniaisten kaupunki
Kaupunginjohtaja Torsten Widén

Asia: Kauniaisten Yrittäjien lausunto Yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelmasta.

YRITTÄJYYS- JA ELINKEINO-OHJELMA 2014-2017

Kauniaisten Yrittäjien mielestä kaupunki tarvitsee yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelman, jolla kunta vaikuttaa yritys- ja yrittäjyysympäristöönsä. Taloudellisesti ja hallinnollisesti kriittisinä aikoina on panostettava toimenpiteisiin, joilla aktivoidaan paikallista yritystoimintaa ja vahvistetaan kaupungin itsenäistä asemaa elinvoimaisena kuntana.

Ohjelma on toimintaympäristöä arvioidessaan kiinnittänyt huomiota samoihin asioihin kuin Kauniaisten Yrittäjät viime syksynä keskusteluissa kaupungin kanssa. Kauniainen on pieni, ihmisläheinen kaupunki, jonka asukkaat ovat paikkakuntauskollisia. Yhdistyksen mielestä nyt onkin panostettava yritystoiminnan paikallisten edellytysten parantamiseen, jotta Kauniaisten maine houkuttelevana yritys- ja liikekeskuksena toisi uusia yrittäjiä, säilyttäisi vanhat yrittäjät ja vastaisi asukkaiden tarpeita ja odotuksia.

Yhdistys on kiinnittänyt huomiota erityisesti niihin toimintaehdotuksiin, jotka liittyvät yhdistyksen toimialueeseen. Huolenaiheitamme ovat keskustan keskeneräisyys ja epäviihtyisyys, tyhjät liikehuoneistot, lyhytaikaiset liikekokeilut ja tarjottavien palvelujen kapea-alaisuus.

Yhdistyksen mielestä yrittäjyys- ja elinkeino-ohjelman painopisteet ja toimintaehdotukset ovat kokonaisuutena oikeansuuntaisia mutta kaipaavat rinnalleen vuotuisesti laadittavan toimintasuunnitelman, jossa on konkreettisia toimia ja aikataulu.

Yhdistyksen toimintasuunnitelma/tulevaisuuden visio:

3.1. Yrittäjien ja kaupungin välinen yhteistyö.

-yrittäjien (= yhdistyksen) kaupungin toimivaan yhteistyöhön saataisiin lisäpontta, mikäli tapaamisia olisi useammin. Kokeiluprojektina käynnistettäisiin yrittäjien kuuleminen, mikä voitaisiin toteuttaa esim. haastattelukäynneillä yrittäjien luona (kts. kyselylomake). Vierailulla olisivat mukana sekä yhdistyksen että kaupungin edustajat. Haastattelut olisivat vapaaehtoisia ja toteutettavissa ennen seuraavan ohjelman laadintaa.

MUUTOSEHDOSTUS KAUPUNGIN LAATIMAAN LUONNOKSEEN:

Kauniaisten Yrittäjät Ry:n – Grankulla Företagare Rf:n ja kaupungin välisenä yhteistyöelimenä on jo pitkään toiminut kontaktiryhmä, joka tapaa säännöllisin väliajoin. Säännöllinen yhteistoiminta mahdollistaa valtakunnallistenkin asioiden yhteisen valmistelutyön ja lausuntojen antamisen sekä kaupungin suunnitteleminen yrittäjyyttä ja yrittäjiä koskeviin päätöksiin osallistumisen jo valmisteluvaiheessa ja viimekädessä elinkeinotoimintaan liittyvistä suunnitelmista sopimisen.

3.2. Monipuoliset lähipalvelut ja elinvoimainen keskusta-alue.

- yhdistys haluaa, että keskusta- alueen elävöittämistä jatketaan ja kehitetään yhteistyössä kaupungin kanssa. Jatkuvuuden turvaaminen edellyttää työnjaon ja taloudellisen vastuunjaon sopimista vuositasolla.

- keskustan viihtyvyyden ja myynnin lisääminen edellyttää keskustan rakentamisen loppuunsaattamista pikaisesti.

3.3. Toimivat yritysneuvontapalvelut.

- kaupunki ja yhdistys voisivat tehostaa paikallisten yritysneuvontapalvelujen tarjontaan yhteisillä palvelupisteillä. Kaupunki houkuttelisi uusia yrityksiä ja yhdistys palvelisi jäseniä. Yhdistys on aktiivisesti etsinyt itselleen uusia toimitiloja, joissa olisi palvelupisteen lisäksi kohtuuhintaisia yrittäjille vuokrattavia toimistohuoneita, kokoustiloja ja ”nettikahvila” yms. Kimppakonttorin hankinta/ vuokraaminen ei onnistu yksin yhdistyksen varoin.

- uusien yrittäjien hankkiminen edellyttää kaupungin aktiivista markkinointia esim. lehtimainontaa, josta on nähty esimerkkejä. Houkuttimena voisi olla myös kaupungin tarjoama ”starttiraha” tai muu tuki, joka myös sitouttaisi uuden yrittäjän kaupunkiin. Tästäkin löytyy esimerkkejä. Uusyritysten hankintaa voitaisiin tehdä yhteistyössä yhdistyksen kanssa. (vuonna 2014 rekisteröity 43 uutta yritystä?).

3.4. Hankintayhteistyön kehittäminen.

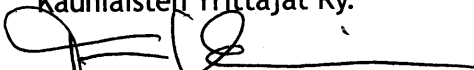
- yhdistys osallistuu hankintayhteistyön kehittämiseen ja yrittäjyyskasvatukseen esitetyllä tavalla.

4.0. Seudullinen yhteistyö.

-Kaupunki tukee seudullista (Espoo, Helsinki)elinkeinoimintaa 69000€:lla . Tästä voisi lohkaista oman kaupungin yrittäjä yhdistyksen tukemiseen jotain.

Kauniaisissa 6.11.2014

Kauniaisten Yrittäjät Ry.

Terni Sundelin
puheenjohtaja